

**ΚΥΠΡΟΣ
ΔΡΟΜΟΙ ΤΟΥ
ΚΡΑΣΙΟΥ**

διαδρομή **5**
Κουμανδάρια

οίνου δρώμενα...

Το κρασί δεν είναι καινούρια ιστορία για την Κύπρο. Πρόσφατες ανασκαφές που έγιναν στο νησί επιβεβαίωσαν μια εντυπωσιακή αλήθεια, ότι σ' αυτή την μικρή κόχη της γης παράγεται κρασί εδώ και 5,500 σχεδόν χρόνια. Τα ευρήματά τους μαρτυρούν πως η Κύπρος υπήρξε το λίκνο της οινικής ανάπτυξης σ' ολόκληρη τη μεσογειακή λεκάνη, από την Ελλάδα μέχρι την Ιταλία και τη Γαλλία.

**Κοπιάστε,
κερνάμε κρασί...**

Οι μαρτυρίες της οινικής ιστορίας που σέρνει πίσω του το νησί είναι απλώς ένας από τους λόγους που καθιστούν μια βόλτα στα αμπελοχώρια μια ελκυστική εμπειρία. Ένας δεύτερος σημαντικός λόγος είναι η

γνωριμία των κυπριακών οινοποιείων, κατά κανόνα μικρών και γοπτευτικών, αλλά πάντα με προσυεννόηση της επίσκεψής σας.

Ο τρίτος και καλύτερος είναι τα ίδια τα κρασιά που ο οινόφιλος θα γευτεί στην περιδιάβαση στους «Δρόμους του Κρασιού» της Κύπρου. Από τις πατροπαράδοτες γηγενείς ποικιλίες «Μαύρο» και «Ξυνιστέρι» - και την μοναδική σε όλο τον κόσμο «Κουμανδαρία» - μέχρι ποικιλίες πασίγνωστες, όπως Cabernet Sauvignon και Shiraz.

Ελάτε, πάμε σε ένα αμπελοπερίπατο. Κερνάμε κρασί!

Τοπίο από το χωριό Μονάγρι

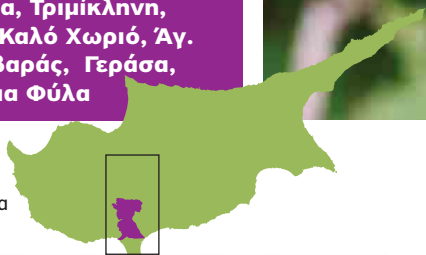

διαδρομή 5

Κουμανδαρία

Λεμεσός, Κολόσσι, Ερήμη, Άλασσα, Μονάγρι, Άγ. Γεώργιος, Σιλίκου, Δωρός, Λάνεια, Τριμίκληνη, Άγ. Μάμας, Καπηλειό, Ζωοπηγή, Καλό Χωριό, Άγ. Παύλος, Άγ. Κωνσταντίνος, Λουβαράς, Γεράσα, Αψιού, Παραμύθα, Παλόδεια, Άγια Φύλα

Η διαδρομή αυτή, βόρεια της Λεμεσού, αναδύει τη μυρωδιά και τη μαγεία μιας άλλης εποχής. Μιας εποχής μακρινής και ταυτόχρονα κοντινής.

Η ΓΛΥΚΙΑ ΑΓΑΠΗΜΕΝΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ...

Η διαδρομή αυτή, βόρεια της Λεμεσού, αναδύει τη μυρωδιά και τη μαγεία μιας άλλης εποχής. Όλα ξεκινούν από το ιδιαίτερο κρασί που εμφανιάζεται στην περιοχή, την Κουμανδαρία. Όμοιό του δεν υπάρχει διεθνώς. Τα δεκατέσσερα χωριά που το παράγουν βρίσκονται σε υψόμετρο 500-900 μέτρων και περιτριγυρίζονται από αμπελώνες των ντόπιων ποικιλιών Μαύρο και Ξυνιστέρι.

Η περιοχή αυτή γεννά ανάγλυφες εντυπώσεις για τους ανθρώπους της οι οποίοι δημιουργούν ένα ποτό που αγαπήθηκε παράφορα από τους μεσαιωνικούς άρχοντες της περιοχής - και σ' αυτούς οφείλει την ονομασία του: Κουμανδαρία.

Η διαδρομή, από το ξεκίνημα, φέρνει στο νου μεσαιωνικές εικόνες. Ο πρώτος σταθμός, το Κολόσσι, ξεχωρίζει για το κάστρο του - που ανάγεται στην εποχή των Σταυροφόρων. Είναι οι ιππότες που στάθμευσαν εδώ εκείνοι που ανάδειξαν το μοναδικό, γλυκόπιστο κρασί της περιοχής και του έδωσαν το όνομα που περήφανα κουβαλά μέχρι σήμερα.

γενικά χαρακτηριστικά

Κυκλάμινο, χαρακτηριστικό λουλούδι της Κύπρου

Εντυπωσιάζει η πλουσιότερη κλωρίδα και πανίδα, τα ιστορικά - αρχαιολογικά μνημεία και το μεγαλύτερο φράγμα της Κύπρου, το Φράγμα του Κούρρη που μετατρέπει σταθερά την περιοχή σε ένα σημαντικότατο υδροβιότοπο με μεγάλη οικολογική αξία.

Κατά μήκος της διαδρομής θα συναντήσουμε δύο επισκέψιμα οινοποιεία.

- Κλίμα: Και τα 14 χωριά που παράγουν Κουμανδαρία βρίσκονται σε υψόμετρο 500-800 μέτρων. Έτσι η περιοχή έχει ψυχρούς χειμώνες και δροσερά καλοκαίρια.
- Εδάφη: Η περιοχή παρουσιάζει πολλά αβαθή εδάφη με μεγαλύτερες κλίσεις από αλλού και υψηλότερα ποσοστά ανθρακικού ασβεστίου. Σαν αποτέλεσμα τα οινοποιήσιμα αμπέλια δεν είναι τόσο παραγωγικά.
- Αμπελώνες: Όλα τα χωριά της διαδρομής υπάγονται στην περιοχή παραγωγής Οίνων Ελεγχόμενης Ονομασίας Προέλευσης «Κουμανδαρία». Φυσιολογικά οι περισσότεροι αμπελώνες καλλιεργούνται με Μαύρο και Ξυνιστέρι.
- Ερυθρές ποικιλίες: Μαύρο, Όφθαλμο, Cabernet Sauvignon, Grenache.
- Λευκές ποικιλίες: Palomino, Malaga, Ξυνιστέρι.

Τοπίο με αμπελώνες στην περιοχή Αγίου Κωνσταντίνου

η διαδρομή

Η εξόρμηση μας ξεκινά προς τα δυτικά. Η πρώτη στάση μας είναι το Κολόσσι, 14 χιλιόμετρα από τη Λεμεσό, όπου φθάνουμε μέσω του δρόμου Β6. Το χωριό βρίσκεται σε μια εύφορη κοιλάδα που για αιώνες τροφοδότησε τους κατοίκους της. Η περιοχή έχει μακρά ιστορία και αναφέρεται από ταξιδιώτες του Μεσαίωνα. Η πλούσια βλάστηση της την κατέστησε φυσικό κέντρο εξουσίας των Φράγκων ευγενών. Τα θέλγητρα της όμως δεν εξαντλούνται στη φυσική ομορφιά. Εδώ βρίσκεται ένα επιβλητικό κάστρο που εντυπωσιάζει με τις γραμμές του - λες και τραβήχτηκαν από σχεδιαστή Bauhaus! Οικοδομήθηκε το 13ο αιώνα ως βάση ελέγχου του τάγματος Ιπποτών της τάξης των Ιωαννιτών. Μια εκτεταμένη περιοχή τριγύρω αποτελούσε το μεγαλύτερο φέουδο των Ιπποτών και το κάστρο έγινε γνωστό ως "Grande Commanderie". Τελικά, έδωσε το όνομά του στο τοπικό κρασί που έγινε γνωστό ως «Κουμανδάρια».

Το κρασί αυτό αποτελεί προϊόν «Ελεγχόμενης Ονομασίας Προέλευσης», αφού τα χαρακτηριστικά του - η γλυκύτητά του, η μοναδική του γεύση, το ιδιαίτερό του άρωμα - μπορούν να επιτευχθούν μόνο αν πληρούνται οι προϋποθέσεις που

Κυπριακό Οινομουσείο στο χωριό Ερήμη

απαντώνται εδώ: η οινοποίηση από το ντόπιο Ξυνιστέρι, αλλά και το επίσης ντόπιο Μαύρο, προερχόμενα από άνυδρα αμπέλια των νοτίων πλαγιών του Τροόδου, η ιδιομορφία της περιοχής (η οποία περιλαμβάνει τις κοιλάδες των ποταμών Μέσα Ποταμός, Λιμνάτης και Γαρύλλης)... Και όλα αυτά σε συνδυασμό με την παραδοσιακή, αμετάλλακτη μέθοδο παραγωγής της Κουμανδάριας, όπου τα σταφύλια στεγνώνουν στον ήλιο για μια εβδομάδα αμέσως μετά τον τρύγο και ακολουθεί διετής τουλάχιστον παλαίωση με τη μέθοδο «Μάνα» (από το βαρέλι αφαιρείται μόνο το ένα τρίτο περίπου

Μεσαιωνικό Κάστρο Κολοσσίου

του παλαιωμένου οίνου, το οποίο και συμπληρώνεται με φρέσκο κρασί).

Επιστρέφουμε στο Κολόσσι όπου το μεσαιωνικό παρελθόν είναι τόσο έντονο που σχεδόν περιμένεις να ξεπροβάλει από τη γωνία του κάστρου ένας τροβαδούρος! Στην αυλή του υπάρχει ένα εντυπωσιακά μεγάλο δέντρο - λέγεται ότι ήλθε από την Αργεντινή πριν 200 χρόνια - ενώ οι αμπελώνες φτάνουν σχεδόν ως τους τοίχους του κάστρου. Την εικόνα συμπληρώνουν τα κατάλοιπα του υδραγωγού που έφερνε νερό για άρδευση.

Συνεχίζοντας δυτικά στον Β6 φτάνουμε σύντομα στο χωριό Ερήμη. Εδώ βρίσκεται το ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΟΙΝΟΜΟΥΣΕΙΟ που στεγάζεται σε μια πετρόχτιστη αγροτική έπαυλη δίπλα στην κοίτη του ποταμού Κούρρη. Τα εκθέματα καταλαμβάνουν τον πρώτο όροφο ενώ στο ισόγειο γίνονται η γευσιγνωσία και οι πωλήσεις. Πλούσιες συλλογές από διαφορετικές περιόδους, εικαστικές αναπαραστάσεις και μια δεκάλεπτη προβολή σου μεταφέρουν την αίσθηση ότι αυτός είναι ένας ξεχωριστός χώρος.

Φεύγοντας, επιστρέφουμε στον αυτοκινητόδρομο Λεμεσού - Πάφου και

Εξωκκλήσι Αγίου Γεωργίου κοντά στο Καλό Χωριό

Πινακίδα της περιοχής

οδηγούμε ανατολικά προς Λεμεσό. Στην έξοδο προς Τρόodos παίρνουμε την αρτηρία Β8 και αρχίζουμε να ανηφορίζουμε βόρεια. Ο δρόμος θα μας φέρει στο φράγμα Κούρρη στα αριστερά μας - το μεγαλύτερο στο νησί - και στο λόφο δεξιά στο χωριό Άλασσα.

Συνεχίζοντας την ανάβαση θα βρούμε σε υψόμετρο 450 μέτρων το Μονάγρι, παραδοσιακό αμπελοχώρι. Εδώ αξίζει να επισκεφθούμε το εκκλησάκι του Αρχαγγέλου και το μοναστήρι της Παναγιάς της Αμασγού. Συνεχίζοντας θα συναντήσουμε το χωριό Άγιος Γεώργιος με ιδεώδες ασβεστολιθικό έδαφος για αμπελοκαλλιέργεια. Αμπελώνες ειδικά για την παραγωγή Κουμανδαρίας διατηρούνται εδώ.

Συνεχίζουμε τη βόρεια πορεία και σύντομα φθάνουμε στο χωριό Σιλίκου, γνωστό για την εξαιρετη σταφίδα του. Εδώ αξίζει να εξερευνήσετε τα παραδοσιακά πιεστήρια, τους «Ληνούς». Στις τρεις βρύσες του χωριού είναι εύκολο να φανταστείς έναν ιππότη να περιμένει να δροσίσει το άλογό του!

Αυτές οι βρύσες παραδοσιακά άρδευαν τα περιβόλια γιατί, παρόλο που η περιοχή είναι ημιορεινή, υπάρχει εύφορη γη για

καρποφόρα δέντρα.

Για τη συνέχεια επιστρέφουμε στον Άγιο Γεώργιο και από εκεί στο Μονάγρι και στρίβοντας αριστερά φθάνουμε στο χωριό Δωρός. Οι αποστάσεις μεταξύ των χωριών δεν υπερβαίνουν το ενάμισι χιλιόμετρο. Χτισμένα σε πλατώματα στις όχθες του Μέσα Ποταμού είναι χαρακτηριστικά της δυτικής περιοχής Κουμανδαρίας.

Η Δωρός προσφέρεται για βόλτα στα πλακόστρωτα δρομάκια ή για έναν καφέ στην αναπλασμένη πλατεία. Το οινοποιείο «ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΡΣΕΡΑΣ» είναι ένας από τους προτεινόμενους σταθμούς. Η παραγωγή του δεν ξεπερνάει τις εκατό χιλιάδες φιάλες ετησίως και ξεχωρίζουμε, τι άλλο... την Κουμανδαρία. Το οινοποιείο, υπό την ιδιοκτησία και διεύθυνση του κοινοτάρχη της Δωρού, λειτουργεί στις εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνταν παλαιότερα για παραλαβή και διαλογή σταφυλιών. Χρησιμοποιεί σταφύλια από ιδιόκτητους αμπελώνες και επιλεγμένη παραγωγή της περιοχής. Η ξενάγηση γίνεται στα ελληνικά, στα αγγλικά και στα ρωσικά. Μπορεί να καλύψει μεγάλο αριθμό επισκεπτών, αλλά είναι καλύτερα να υπάρξει προσυνεννόηση.

Παλιό πιεστήριο σταφυλιών

Από εδώ κατευθυνόμαστε πίσω στη συμβολή από την οποία ακολουθούμε ευθεία πορεία για να συναντήσουμε το δρόμο Β8. Εκεί στρίβουμε αριστερά και αμέσως δεξιά για να μπούμε στη Λάνεια. Το όμορφο αυτό χωριό διατηρεί σχεδόν ανέπαφη παραδοσιακή αρχιτεκτονική. Ειδικό ενδιαφέρον παρουσιάζει ο παραδοσιακός ληνός που διασώζεται. Εδώ υπάρχουν καφεσιτιάτορια και καταστήματα όπου μπορείτε να προμηθευτείτε σουτζούκο, κρασιά, ζιβανία και βέβαια Κουμανδάρια. Το σκηνικό είναι γραφικό και στους μόνιμους κατοίκους - πολλοί καλλιτέχνες - περιλαμβάνονται αρκετοί ξένοι. Λόγω του πετρόχτιστου χαρακτήρα η Λάνεια δένει αρμονικά με το βουνό οι κορυφές του οποίου δεσπόζουν σε απόσταση αναπνοής.

Επιστρέφοντας πάλι στον Β8 στρίβουμε δεξιά και οδηγάμε προς την Τριμίκληνη. Στο βόρειο όριο της στρίβουμε δεξιά και σε δύο χιλιόμετρα συναντάμε τον οικισμό του Αγίου Μάμα, στην καρδιά του δάσους, σε υψόμετρο 600 μέτρων. Η παραγωγή Κουμανδαρίας εδώ γίνεται από τη Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία.

Συνεχίζοντας, και ενώ το δάσος πυκνώνει και οι πλαγιές γίνονται απότομες, συναντάμε

το μικρό χωριό Καπηλειό. Είναι χτισμένο σε έναν και μόνο λόφο ο οποίος δεσπόζει της κοιλάδας του ποταμού Λιμνάτη. Το όνομα του χωριού λέει πολλά για την ιστορία του. Τα επτά πατητήρια του λειτουργούσαν και σαν ταβέρνες για τους περαστικούς, οι οποίοι μετέφεραν την παραγωγή τους στο «πήγαινε» και τις προμήθειές τους στο «έλα».

Επιστρέφοντας στον Άγιο Μάμα στρίβουμε δεξιά και διασχίζοντας την κοιλάδα οδηγάμε ως το δρόμο Ε110 που θα μας φέρει στο χωριό Ζωοπηγή. Σε υψόμετρο 885 μέτρων προσφέρει θέα που δημιουργεί δέος. Τα απότομα βουνά, χαρακωμένα από τους παραποτάμους των ποταμών Λιμνάτη και Γερμασόγειας, έχουν μια απρόσμενη - αν και «σκληρή» - ομορφιά.

Διατρέχοντας αντίστροφα το δρόμο που μας έφερε εδώ θα φθάσουμε στο Καλό Χωριό, ένα από τα κύρια σημεία παραγωγής Κουμανδαρίας. Η τοπική κοινότητα υλοποιεί - με χρηματοδότηση από τα διαρθρωτικά ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης - σημαντικά έργα στο όνομα αυτού του κρασιού. Στην κεντρική λεωφόρο συναντούμε τα κτίρια της ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΩΝ και το ομώνυμο οινοποιείο. Η περιορισμένη παραγωγή του καταλήγει για παλαίωση και εμφιάλωση στις εγκαταστάσεις της ΚΕΟ στη Λεμεσό.

Το οινοποιείο δεν διαθέτει κατάστημα αλλά μην αμελήσετε να δοκιμάσετε την Κουμανδαρία του απευθείας από το δρύινο βαρέλι! Επειδή παράγεται αποκλειστικά από την ποικιλία Ξυνιστέρι χαρακτηρίζεται από ένα ιδιαίτερα λεπτό άρωμα... Εδώ μπορείτε να μάθετε όλα όσα αφορούν στο μαγευτικό αυτό κρασί παρακολουθώντας ένα φιλμάκι στημένο με μεράκι. Η ξενάγηση γίνεται στα ελληνικά και στα αγγλικά.

Συνεχίζοντας ανατολικά συναντάμε σύντομα τα χωριά Άγιος Παύλος και Άγιος Κωνσταντίνος. Αφήνουν τις καλύτερες εντυπώσεις για τα κρασιά τους. Αυτό οφείλεται στο μεγαλύτερο υψόμετρο

ΚΟΥΜΑΝΔΑΡΙΑΣ

NDARIA REGION

Οι 3 Βρύσες στο χωριό Σιλίκου

αλλά και στην έντονη χρήση της ποικιλίας Ξυνιστέρι. Τα χωριά αυτά μέσα στο δάσος - και με πυκνές αμπελοκαλλιέργειες - μοιάζουν ένα με το βουνό. Στην πλατεία του Αγίου Παύλου εκτίθεται το παλιό πιεστήριο ενώ στον Άγιο Κωνσταντίνο θα δείτε μια εκκλησία πρωτότυπης αρχιτεκτονικής.

Ο επόμενος σταθμός είναι ο Λουβαράς. Για να πάμε εκεί επιστρέφουμε στο Καλό Χωριό και στο τέρμα της λεωφόρου στρίβουμε αριστερά. Αυτό είναι ένα γραφικό χωριό περιτριγυρισμένο από δάσος, χτισμένο πάνω από το ξεκίνημα της κοιλάδας του ποταμού Γαρύλλη. Πλησίον βρίσκεται η εκκλησία του Αγίου Μάμα που χτίσθηκε το 1455 και περιλαμβάνει τοιχογραφίες του Φιλίππου Γουλ.

Τα τελευταία και χαμηλότερα χωριά της περιοχής Κουμανδαρίας είναι η Αψιού και η Γεράσα. Παρόλο που υπάρχει χωματόδρομος που οδηγεί εκεί από το δάσος θα είναι πιο άνετο αν επιστρέψετε στο Καλό Χωριό. Από εδώ, με πορεία κατηφορική θα συναντήσετε σε πέντε χιλιόμετρα την Αψιού στα αριστερά και τη Γεράσα στα δεξιά. Η Αψιού βρίσκεται σ' ένα εύφορο πλάτωμα μέσα σε αραιό δάσος πάνω από τον ποταμό Γαρύλλη. Τα αμπέλια που καλλιεργούνται είναι κυρίως

της ποικιλίας Μαύρο. Η Γεράσα διατηρεί κάποια χαρακτηριστικά της ημιορεινής αρχιτεκτονικής, το πράσινο όμως εδώ είναι μειωμένο.

Από τα δυο αυτά χωριά η Λεμεσός δεν απέχει πολύ. Λίγα χιλιόμετρα νοτιότερα, και αφού έχουμε περάσει από τους συνοικισμούς Παραμύθα και Παλόδεια, φθάνουμε στην Αγία Φύλα και στον αυτοκινητόδρομο. Η συνολική απόσταση της βόλτας μας ήταν λίγο πάνω από εκατό χιλιόμετρα. Μια σύγχρονη βόλτα στο όνομα ενός σπάνιου κρασιού που ευφραίνει τον ουρανίσκο εδώ και αιώνες...

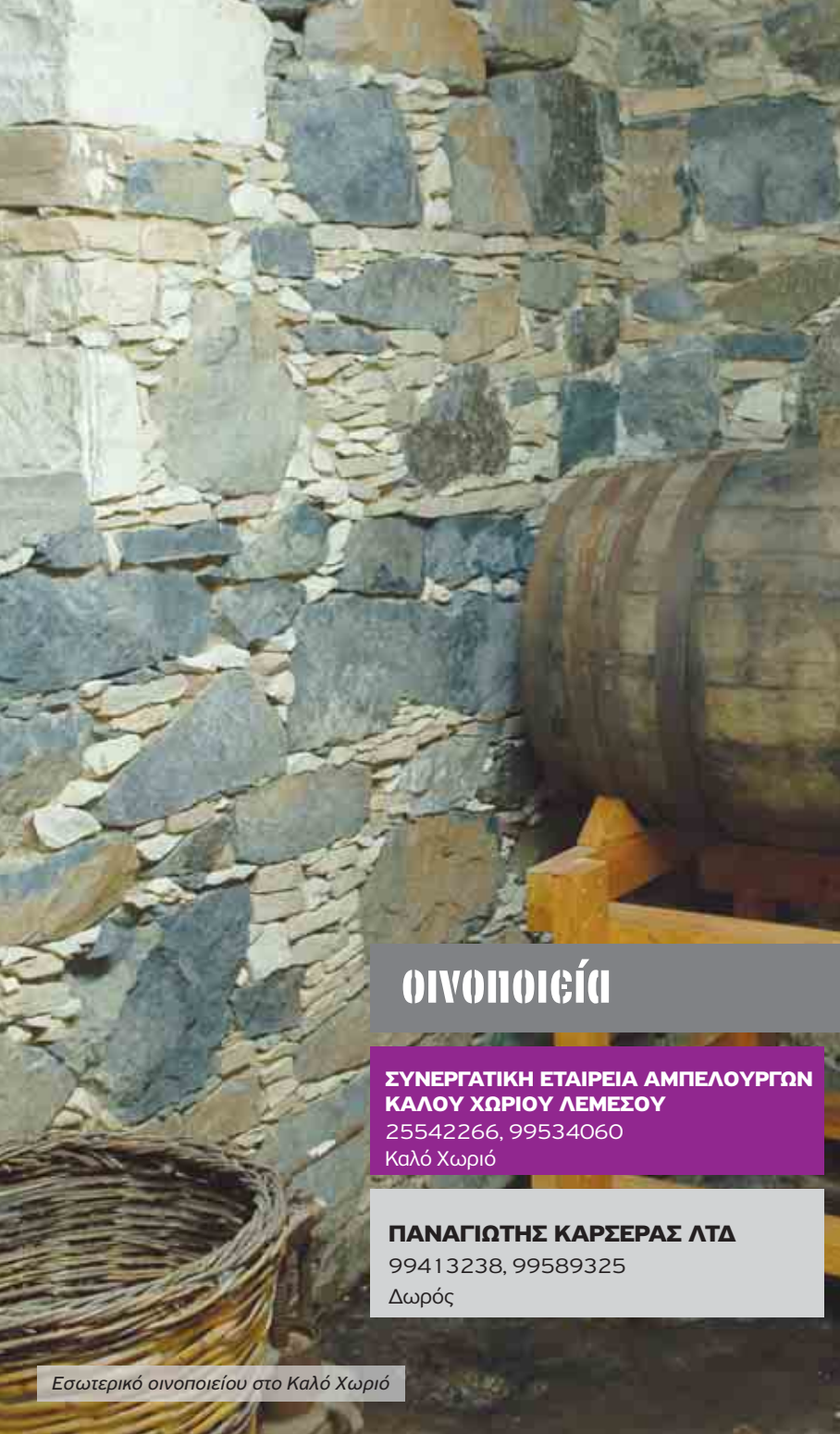
2000

11

Εσωτερικό οινοποιείου στο Καλό Χωριό

A rustic stone wall made of irregular grey and brown stones. A large wooden barrel with metal hoops is leaning against the wall on the right side. In the bottom left corner, there is a basket of woven straw or reeds.

οινοποιεία

**ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΩΝ
ΚΑΛΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΛΕΜΕΣΟΥ**

25542266, 99534060
Καλό Χωριό

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΡΣΕΡΑΣ ΛΤΔ

99413238, 99589325
Δωρός

Εσωτερικό οινοποιείου στο Καλό Χωριό

Γευσιγνωσία / Με χρέωση

Γευσιγνωσία / Δωρεάν

Μέγιστος Αριθμός
Ατόμων / Επίσκεψη

Πιστωτική Κάρτα

Γλώσσα Ξενόγλωσσας

Προϊόντα προς Πώληση

Χώρος Στάθμευσης
Λεωφορείων

Χώρος Στάθμευσης
Αυτοκινήτων

Οπτικοακουστικά Μέσα

Χώρος Εστίασης

Επίσκεψη Αμπελώνα

50

80

ταβέρνες / εστιατόρια

PARAMYTHA

25452444, 99645247

Μακεδονίας 1, Παραμύθα, Λεμεσός

ΣΙΛΙΚΟΥ VILLAGE

25470001, 99892027

Σιλίκου, Λεμεσός

ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ ΦΙΛΙΤΟΣ

25543344, 99608135

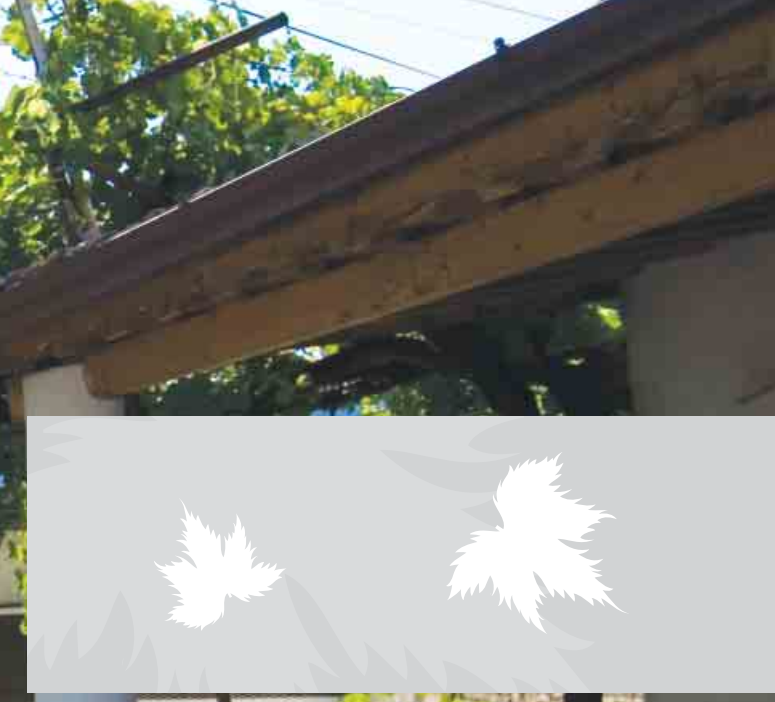
Καλό Χωριό, Λεμεσός

VILLAGE TAVERN KALO CHORIO

25542737, 99429119

Καλό Χωριό, Λεμεσός

ΡΑΦΤΗΣ

25774001

Μιχαλάκη Καραολή 16, Παλόδεια, Λεμεσός

ΤΟ ΣΤΕΚΙ ΤΟΥ ΜΕΛΗ

25770225, 99752919

Ελευθερίας 5, Παλόδεια, Λεμεσός

ΤΑΒΕΡΝΑ ΤΟ ΑΠΤΑΛΙΚΟ

99639321

Πευκού 1, Καλό Χωριό, Λεμεσός

ΛΑΝΕΙΑ

25432398, 99464759

Λάνεια, Λεμεσός

Για ελαφρύ ύπνο...

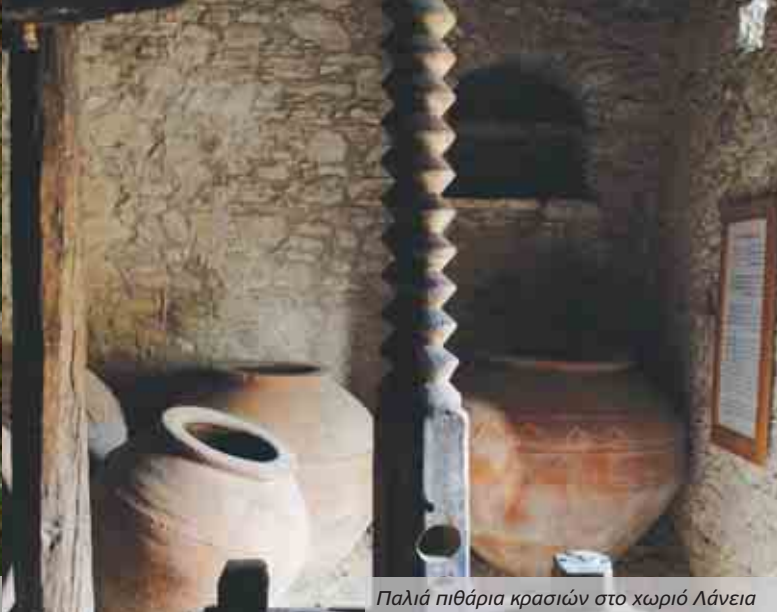
Δρομάκι στο χωριό Λάνεια

ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ

ΟΝΟΜΑ	ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ
Agrovino	Λόφου	25470202, 99468151
Anerada	Αψιού	99649331
Antony's Garden House	Επισκοπή	25932502, 25932748
Arkela	Βάσα Κοιλανίου	25375355
Blue	Αψιού	25822670, 99649331
Cornaro House	Άρσος	25358836, 99314684
Dia's House	Άρσος	25372368, 99636046
Mavrikios Village Apartments	Κοιλάνι	99642763
Moustos House	Άρσος	99604955
Nicolas & Maria's Cottage	Ανώγυρα	99406091, 99525462
Niki's House	Άγιος Αθανάσιος	99334671
Themis House	Λεμούθου	22422938, 25462525
Vouni Lodge	Βουνί	22323385, 99685395

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ

Forest Park	Πλάτρες	25421751
New Helvetia	Πλάτρες	25421348
Pendeli	Πλάτρες	25421736
Edelweiss	Πλάτρες	25421335
Minerva	Πλάτρες	25421731
Petit Palais	Πλάτρες	25422723
Kallithea	Πλάτρες	25421746
Rodon	Αγρός	25521201
Vlachos	Αγρός	25521330

Παλιά πιθάρια κρασιών στο χωριό Λάνεια

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ

www.lofou-agrovino.com

www.agrotourism.com.cy

www.agrotourism.com.cy

www.arkela.com.cy

www.agrotourism.com.cy

www.agrotourism.com.cy

www.agrotourism.com.cy

www.agrotourism.com.cy

www.agrotourism.com.cy

www.agrotourism.com.cy

www.nikishouse.com

www.themishouse.com

www.agrotourism.com.cy

www.forestparkhotel.com.cy

www.pendelihotel.com

www.eldweisshotel.com.cy

www.petitpalaishotel.com

www.rodonhotel.com

Παραγωγή: Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού
www.visitcyprus.com

Κείμενα: Γιάννος Κωνσταντίνου
 Σχεδιασμός: Appios & Metaxas Communications Ltd
 Φωτογραφίες: Αρχείο ΚΟΤ

Εκτύπωση: Ι. Γ. Κασουλίδης & Υιός Λτδ
 10' 2008

Το έργο υλοποιήθηκε από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού και συγχρηματοδοτήθηκε κατά 50% από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΤΠΑ) και κατά 50% από Εθνικούς Πόρους.

Η αποστολή του ΕΤΠΑ είναι:

«Συμβολή στην άμβλυνση των ανισοτήτων όσον αφορά την ανάπτυξη και το βιοτικό επίπεδο μεταξύ των διαφόρων περιφερειών, καθώς και τη μείωση της καθυστέρησης των λιγότερο ευνοημένων περιφερειών.

Συμβολή στη διόρθωση των κυριοτέρων περιφερειακών ανισοτήτων στην Κοινότητα, χάρη στη συμμετοχή, στην ανάπτυξη και στη διαρθρωτική προσαρμογή των αναπτυξιακά καθυστερημένων περιφερειών, καθώς και στην κοινωνικο-οικονομική ανασυγκρότηση των περιφερειών»

ISBN 978-9963-44-090-0

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ